

SKUM-SPRØJTEN

Årgang 35, nr. 2 December 2017

Trisseord

Vikingskibe til Samsø!

Jeg har i flere år advokeret for et skibstræf i Staunsfjorden på Samsø, uden meget held.

I stedet lod Sebbe og Freja sig logge til deltagelse i Moesgårds store jubilæumstræf. Herom har Viggo berettet enkelte ord; men værre er det, at han siger: "Sommertogt bør gå til det sydfynske med is på Skarø".

Det man isen kunne Samsø sagtens klarer, for vi kan klarer det og meget mere, det kan de 14, der var med Freja til Samsø i sommer bevidne.

Vejret i år, gennemsyrrer den lange beretning, og efter at ha' læst samfulde sider mere end én gang, i forventning om de herlige, finurlige vendinger og ordstillinger, som Viggo er så berømt for, lagde jeg beretningen til side. For så, at åbne den endnu en gang. Det var fotografierne jeg havde oversat; det hjalp noget på helhedsindtrykket.

På Generalforsamling meldte Viggo og Lars sig for at lave et flådetræf i Staunsfjorden. Det var sgu ikke et møntgivende show ved Moesgård, jeg mente!

Jeg forestillede mig at Samsø kunne danne rammen om en samling skibe, og at øens mange entusiaster kunne berige de anduvende besætninger såvel historiske som kulinarisk, osse med is. Jeg forestiller mig, at turister og øens befolkning kunne se sejlmanøvre og få adgang på skibene. Men sådan blev det altså ikke. Måske skulle jeg ha været mere frembrusende og måske skulle jeg ikke ha stolet på at andre, med forbindelser, ville klare opgaven bedre, end om jeg havde buldret, som I ved jeg kan, når der er noget jeg brænder for.

En trøst er det, at Frejas mandskab er af en særlig støbning, der forstår at glædes over samvær og solstrejf, hvor end de støder på dem. Det er den skibsånd, jeg gerne ville vise øboerne (som ugen efter Freja fik besøg af Havhingsten)

Tina, Trisse

Siden Sidst

- for endda noget siden – har Tina Trisse mindet mig om, at det var høje "Sprøjtetid". Så omsider:

Freja blev sat i vandet 9. april og rigget + ballastet så snart vi ku lokke folk nok til. Fremmødet til tirsdagssejladserne blev lidt svingende i starten, men vi kom ud at sejle, både med den skrivende- og den tv-producerende presse: Førstnævnte var en journalist fra JV, der skrev for avisen om "skæve foreninger" i området (måske det ku kaste lidt medlemmer af sig..). Sidstnævnte arbejdede for DR1 og ville lave en udsendelse om hvordan vikingetidens skibe sejlede i forhold til nutidens sejlskibe. Optagelserne skulle laves i forbindelse med vores deltagelse i Moesgårds 40 års jubilæum – lidt guld og lidt føde blev stillet os i udsigt... JV's artikel kom først i avisen så sent på året, at "medlemshøst" ikke var aktuel længere. DR1 har ikke vist resultatet af optagelserne endnu....Regner stærkt med, at Viggo har ord om "kapsejladsen på Århusbugten".

Fredag morgen den 14. juli sejlede Peter og jeg fra Hejlsminde kl. 04.40 med Åse og Viggo hængende bagude i Freja – syd for Årøsund blev det nødvendigt at forlænge slæbet og sætte støttesejl (så stille som muligt, thi Peter skulle nødig vækkes) – senere fik jeg også slidt lidt på madrassen. I Svendborg sund havde vi medstrøm, skjønt, og overhalede en bette sejlboat, som først holdt stejlt på sin ret og umiddelbart efter var ved at sejle ind foran Freja. Vi førte endda "slæbediamant" – håber at gutten derefter var mere nærværende (selv om ansigtsudtrykket ikke tydede på det). Mjølner gad ikke mere, da vi havde passeret Thurø rev: Motoren blev varm og måtte ned på små omdrejninger - så selv om vi næsten ku` se Lundeberg, blev der pludselig laaangt... halvanden time længere tog det, men frem kom vi og den vanlige gode "velkommen til markedet-mad" nåede vi at få med.

Inden Lundeberg havde vi haft besøg af bådebyggeren, som skulle hjælpe os med at få styr på den lidt løse rorvorte – det viste sig, at det hjalp, men ikke nok. Roret var også slidt og i Lundeberg fandt vi noget "fortykkelse", der kunne lette styringen noget så gevaldigt – det lå i sejlklubbens velassorterede kælde og ejeren forærede os det... på alle måder et godt logi vi har i den klub!

Inden første sejlads lørdag var resten af bemanningen dukket op: Tina Træl, Kedde, Karsten, Ruth og Asbjørn (vor australske ven, der gerne ville deltage og siden sejle med Freja til Moesgård, hvor han skulle deltage som kriger og møde sin Jarl). Tina gjorde det godt ude på markedet: Vi sejlede stort set med fuldt skib hele lørdagen og blev, som vanligt, fodret fra markedet undervejs. Sidst på dagen fik jeg besøg af et par børnebørn med forældre i deres nyanskaffede sejlboat – de ville gerne med ud at spise "festmenu" og dermed blev jeg "beslaglagt" af en meget aktiv og glad Johanne, der holdt dampen oppe ufattelig længe. Andreas påskønnede også gæsterne, især fordi han så kunne slå mig for maden til dem....

Søndag blev en blæsende, våd møgdag, hvor vi måtte aflyse alle sejlads, på nær den sidste – og refundere en del forudbetalte sæsonmedlem- skaber..

I løbet af opholdet havde jeg lånt et hakkejern af havnemester Dorthe, så jeg kunne sejle ud på lavt vand for at fjerne eventuel "kølehæmmende" begroning på Mjølner. Der var ingen, hvilket indebar, at den aftale jeg havde om at sejle til Svendborg og holde et par dage fri med Kirsten i vor ungdoms storby, ku ende med, delvis i hvert fald, at blive noget med reparation af køling i stedet – jeg skulle hjem og siden slæbe Sebbe til Århus. Det lykkedes: Ny termostat og føler.

I august fik vi sejlet tre aftener – på den ene havde vi en mor og datter med fra Fyn, som var blevet sæsonmedlemmer i Lundeborg og nu ville ha en tur mere! De var meget stille, men sagde bagefter, at de havde nydt det. Britt, en super roer fra Nydam-lauget, havde også fået lyst til en tur for sejl – spændt på, om hun vil med igen næste år.

26. juli blev Sebbe hjulpet ind på Frejas plads efter at være slæbt fra Augustenborg af sin bette Kegnæs-jolle Fie, som også fik gratis havneplads indtil Sebbe skulle hjem igen. Næste morgen kl. 06 slæbte Mjølner, bemandet med Kedde, Peter og mig af med Sebbe + mandskab. Inden havde vi fået deres slæbetov affjedret med et dæk for at skåne den noget henfaldne skude for de værste ryk. Noget nord for Fredericia blev det nødvendigt at forlænge slæbet og bede folkene i Sebbe om at holde sig i den bagerste del af skuden – der efter fik selvstyrreren igen magt over sagerne. Kl. 17.45 luskede vi ind i Marselisborg havn, hvor vi efter lidt roden rundt og parlamenteren med havnemesteren fik både Sebbe, Freja og Mjølner på plads ved den reservede kaj. Freja var færdig med sin "DR1 kapsejls" og vi endte allesammen i et klubhus i modsatte ende af havnen, hvor det lykkedes at få det lovede "fjernsynsmåltid".

Senere på aftenen forærede Asbjørn skibslaget en flaske rom af de rigtig gode, som påskønnelse af samvær og tur. Rommen gik bordet rundt, hvorefter Asbjørn bad mig om at opbevare den. Nok fordi vi sad og talte om, at slig rom skulle man kun ha lidt af ad gangen, da det var smagen og ikke virkningen det handlede om med så fin rom. Den lever endnu, godt beskyttet!

Næste dag var markedets åbningsdag, hvor alle skibene skulle sejle ind til åbningsfestlighederne. "Alle skibene" endte med at være Freja og Sebbe – Resten nåede aldrig frem. Den samlede flåde stod ud og krydsede det bedste de havde lært sydpå, men endte med at kalde på Mjølner, da vinden ikke makkede ret. Altså måtte Kedde og jeg ud og lege "medvind". Freja ankrede lidt fra land i pålandsvinden – Sebbe løb op på stranden. Viggo ville lave et show ud af det – fin ide, han havde blot glemt "færgen med de store hækbølger", som just behagede at passere og forårsagede, at Sebbe blev slået på tværs og fyldt godt op med vand – tilskuere måtte hidkaldes for at hjælpe - og Viggo må leve med tilnavnet "Tsunami Viggo". Vejrmeldingen så lidt blakket ud, med henblik på at ligge for svaj ud for markedet natten over - det var der løbende debat om, men først da markedets festmåltid var overstået, ku beslutningen tages: "Kom og hent skibene i havn." Kedde og jeg havde spist oppe i Århus, men var heldigvis vandret "hjem" igen, thi kl. 22.30 kastede vi los og dampe ud i mørket for at samle ankerliggerne op og trække dem ind i læ. Vi startede med at tabe den første, men fik da dem begge med. Sebbe slæbte vi ind først, imens drev Freja, til de kastede anker, da store sten kom lidt tæt på. Ind kom de og også på plads – det er svært at slæbe med Mjølner i mørke, fordi styrehuset gør, at vi ikke kan høre, hvad den anden råber og fordi, hvis manden med projektøren oppe for vender sig, kommer han uvægerlig til at dreje projektøren med, så lyskeglen rammer båden og dermed er styrmanden blændet et stykke tid. Vi kan ikke sige os fri for at skumle lidt over, hvorfor de ikke havde kaldt på os imens det var lyst, så meget havde den vejruddigt ikke ændret sig.

Kort tid efter, at Sebbe og Freja var sejlet af sted imod markedsåbningen, kom "havnemutter" og bad os forhale Mjølner, thi et stort skib var undervejs. Gået lidt på klingen fortalte hun, at Havhingsten havde meldt sin ankomst. Jeg argumenterede for at holde pladsen vi havde, dels kender jeg skipperen og dels ku vi ikke finde en brugbar plads – endte med, at vi forhalede nogle meter, så vi lå på skrå, men stadig havde mulighed for at servicere de to skuder til søs. Havhingsten kom aldrig – de valgte at sejle til Roskilde i stedet. Vinden ville heller ikke samarbejde med dem..

Vi havde egentlig planlagt at slæbe hjemover søndag, men selv havnepersonalet, som i den grad manglede den "Honørkaj" vi beslaglagde, kunne se, at det var håbløst at slæbe vikingskibe i det vejr. Vi brugte mandag formiddag på at lægge begge skibes master ned, dels ville de stå og slå sig i riggen, dels ville de øge "slæbemodstanden". Til glæde for alle – ikke mindst havnen – kom vi af sted mandag aften, efter sublim service fra de lokale medlemmer hele vejen igennem. Megen besætning med erfaring var der ikke at gøre godt med, så Claus Bragt tog med Sebbe, og Peter hoppede over på Freja for at bakke Åse og Viggo op med noget fysik. Vi holdt en beskeden fart imellem 3,2 og 4 mil med vejret imod. Jo nærmere vi kom Fredericia, jo "stillere" blev det – og jo mere trafik blev der, både af marsvin og store fragtskibe med og uden slæbebådsassistance. Hurra, vi havde medstrøm i bæltet og holdt nærmest overlydsfart. I Hejlsminde inden middag, hvor vi satte Sebbe af ved p-bøjen og lagde Freja ind på plads, hvorefter andre hurtigt overtog – Kedde og jeg havde ikke ligget meget ned på den tur.

Torsdag den 14. september mødtes Møtse, Kedde, Victor og jeg på havnen med en vognmand, for at få skuden læsset og efterfølgende kørt til Rønbjerg Havn. Derfra skulle den, sammen med Linheim Sunds og Sebbe Als, deltage i tilblivelsen af filmen RedBad og køres hjem igen mandag den 18. Redningsflåde og jolle blev kørt over i Nausten på Nis's traktor, som også nu bruges til at skubbe de vældige mængder muslinger, "græs" og andet godt, vi skrabede af Frejas bund, i havnen med. Vi undrede os over, at skuden overhovedet havde kunnet bevæge sig, iklædt det skørt... Anden type kobberfri bundmaling skal prøves!

Filmens handling kort: Rødhåret mand findes på strand, bliver tavs slave for den lokale høvdinges datter. Viser sig senere som superkriger, da landsbyen bliver angrebet af tre svenske vikingskibe. Gift med høvdingedatter, de får barn og drager siden mod guttens hjemland, Holland, i et af de erobrede skibe.... Med fra os, efter til og frameldinger, var: Kedde, Karsten, Peter, Bjørn, Victor og Michael, som havde en oplevelsesrig tur, der forhåbentlig er en beretning om andetsteds. Selv var Kedde og jeg indledningsvis en tur oppe for at besigtige "optagelsesfarvandene" – vi sku jo nødig ødelægge hverken mennesker eller skibe ved at sejle, hvor der ikke var tjekket for store sten og andre forhindringer. Efterfølgende brugte jeg en god del tid på at sikre mig, at vore krav nu også blev overholdt. Heldigvis var det umanerligt stille vejr under optagelserne (og dømt ud fra fortællingerne, var det vist godt).

Freja kom hjem mandag som planlagt, blev læsset over på egen vogn og kørt ind i Nausten – rigtig bøvlet var det: For få, og for trætte folk. Siden har vi fået sat på plads og ryddet så nogenlunde op.

Gert

Indkaldelse til generalforsamling

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling i Skibslaget Freja Byrding fredag, den 26. januar 2018 kl. 19.00 i "Æ Kælder".

"Æ Kælder" befinder sig under Brødremenighedens Hotel på sydsiden af torvet i Christiansfeld.

Der startes med vanlig spisning. Prisen er 100 kr. og inkluderer kaffe.

Dagsorden efter vedtægterne. Eventuelle forslag må være bestyrelsen i hænde senest 12. januar.

Tilmelding til spisning senest søndag, den 21. januar til Ruth og Christian Christiansen tlf. 74582019, Ruth mobil 23 39 85 78, Kedde 60 49 90 85.

P.b.v. Gert

Dagsorden

Skibslaget Freja Byrdings ordinære generalforsamling, fredag, den 26. januar 2018.

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning
3. Kassereren aflægger driftsregnskab og status for det forløbne Regnskabsår.
4. Fastsættelse af kontingent samt evt. fastsættelse af det månedlige bidrag iflg. § 5.
5. Valg af medlemmer og suppleanter til bestyrelsen.
På valg er: Viggo Jonassen og Victor Pedersen. Begge modtager genvalg
6. Valg af revisor og suppleant.
7. Indkomne forslag.
8. Eventuelt.

Naust og skude

Noget efter at Freja var kommet i hus, fik vi sejlet taget af og lagt ind i opholdsrummet og mast og rå hængt op. Siden er ophænget ændret til taljer og dermed meget lettere at arbejde med – samtidig fandt vi ud af, hvad der har fået faldet til at blive slidt i lyntempo: en stålplade i skivgattet skulle rundes lidt (træ slides noget hurtigere end stål). Bundbrædderne blev flyttet rundt til de lå rigtigt, hvorefter de blev mærket om og sat væk – den eksisterende mærkning var ikke optimal, for nu at sige det pænt. Det viste sig også, at alle de false dækket skal passe ned i, er godt sat til med sandblandet tjære – der er nok årsagen til at dæksbrædderne ikke har lige let ved at gå ned på plads alle steder, Vinkelsliber med stålborste kan rette op på det, så må vi ta' svineriet med. Erling Bønneland har fundet tre store køleskabe til os, som Victor henter, dermed kan vi få alt værktøj og maling, der ikke tåler frost, i sikkerhed. Mere plads til ophæng af tovværk er det også blevet til. Til nu har det været Kedde, Victor og mig, der har brugt nogle torsdage fra morgenstunden – Lyngborg vil også være med (kræver blot, at jeg husker at ringe...). Der er naturligvis

både plads til og behov for flere deltagere, men ikke mange har fri til det... Vi må ha gang i nogle alternative tidspunkter senere.

Gert

Filmoptagelser

Så har vores vikingeskib igen været til filmoptagelse. Denne gang blev der ud for filmet ud for Ertebølle Strand (Limfjorden) vest for Farsø. Det er et hollandsk filmselskab, som har hyret et Dansk filmselskab til at styre de danske deltagere og medvirken.

Besætningen på Freja var: Kedde, Møtse, Victor, Peter, Bjørn og Michael. ... I optagelserne deltog desuden Sebbe Als og Lindheim Sunds.

Filmen kommer til at hedde Redbad. Handlingen finder sted omkring år 800 e.Kr. Den handler om de indbyrdes magtkampe, der var mellem Frankerne og danskerne, (svenskerne). Filmholdet, som var fra Eindhoven (NL) havde svært ved at skelne om besætningerne var svenske eller danske. Optagelserne fortsætter i Eindhoven (uden Freja Byrding) efter turen på Limfjorden.

Besætningerne havde base i Rønbjerg Havn ca. 5½ sømil fra Ertebølle Strand.

Freja blev kørt til Rønbjerg på lastbil torsdag formiddag, hvor en del af besætningen kørte med. Resten stødte til torsdag aften og fredag formiddag. Fredag skulle skibene sejle til Ertebølle Strand og øve anløb til stranden. En strand der var fyldt med sten og man skulle lige finde de "huller" blandt store sten, så man ikke ødelagde bådene. Det blev en dejlig fredag. Vindforholdene var perfekte, så skibene kunne ved egen kraft sejle fra Rønbjerg til Ertebølle og retur igen.. Besætningen var retur i havn omkring 16.30. Nårh ja.... Håneretten er flyttet tilbage til Freja Byrding efter vores "lille uheld" ved Moesgaard. Sebbe måtte denne gang helt ned bagerst i feltet... Hun kunne ikke følge med....

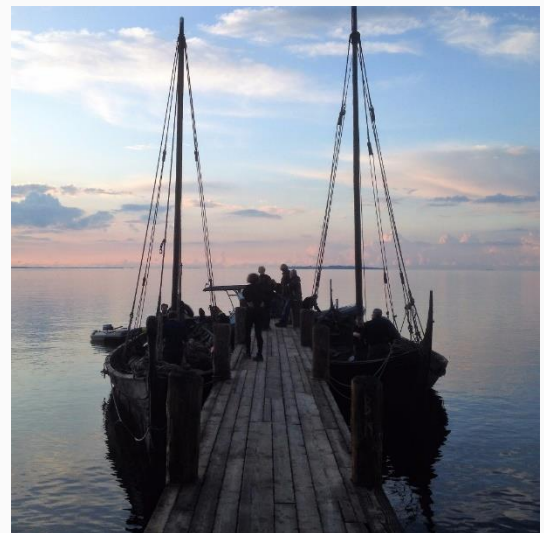
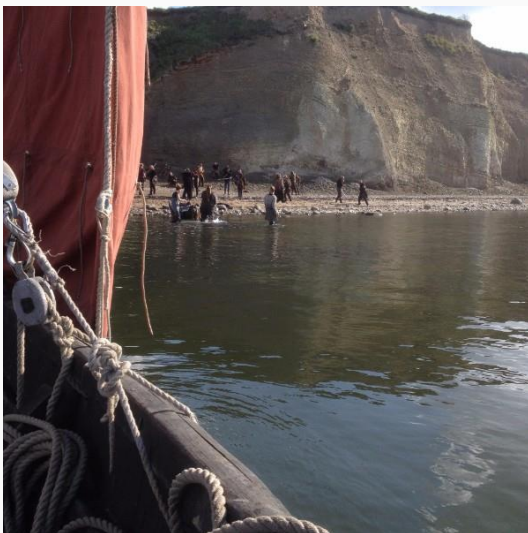
Lørdag var der morgenmad kl. 06.00. Dem der drak øl fredag aften, havde det lidt svært med at komme i omdrejninger på det tidspunkt. Bugserbådene lå klar kl. 07.00, så det var bare med at komme op på stikkerne. Heldigvis kom vi af sted næsten til rette tid. Da besætningen ankom til Ertebølle, blev skibene lagt for anker, hvorefter besætningen blev sejlet i land. De blev sendt op Stenaldercenter Ertebølle, for at blive sminket og klædt på som vikinger. Alle kostumerne var specialfremstillet efter mål til den enkelte. Besætningen blev af filmselskaberne kaldt "The Boatpeople". De blev guidet hurtigt igennem sminkning og påklædning, fordi skibene skulle ud at sejle. Der blev grinet rigtigt meget indbyrdes af besætningens nye look. Sminken var vandfast og næsten ikke til at få af igen.

Ved de første optagelsesscener lå Freja Byrding for anker med fuld sejl. Skibene skulle være dekoration for kampscener på stranden og skrænterne. Besætningen blev forsynet med mad fra både, som sejlede ud

til skibene. Logistikken var ikke den bedste. Freja fik f.eks. leveret frokost 3 x samme dag. Den dag blev de mætte. Sidst på eftermiddagen, blev der uro på skibene. Tunge skyer truede i det fjerne. Til sidst måtte skibene forlade deres ankerplads af sikkerhedsmæssige årsager. Skibene krøb i ly i Ertebølle havn og blev efterfølgende trukket til Rønbjerg Havn, hvor det danske filmselskab serverede varm mad. Herefter hyggeligt samvær med div. våde varer. Det trak lidt ud ;o)

Søndag var dagens start som om lørdagen.. Op kl. 06, afgang kl. 07. Igen sejles der til Ertebølle Strand hvor vikingskibene skulle krydse frem og tilbage foran optage-tårnet. Disse optagelser skulle bruges til "copy page" af skibene, hvorefter de én efter én kunne lægges ind i optagelserne senere, så man i den færdige film får fornemmelse af, at der lå ca. 50 skibe foran stranden. (der lå 3)- ren snyd... Efter disse optagelser skulle der laves havne-scener. Freja skulle være fragtskib og lodse varer ved broen. Der kom en masse varer og mennesker om bord, mens en del af besætningen atter skulle sminkes og påklædes. Ved middagstid sejlede Freja atter om på stranden. Her viste Freja sig fra den gode side. Besætningen satte sejl og gik for sejl om til ankerpladsen, så roturen kun blev på sølle 50-60 meter. Her lå Freja resten af dagen med sejl oppe og der blev ivrigt fotograferet landgangs- og flugt-scener. Det så drabeligt ud med lig i vandkanten og afhuggede lemmer og hoveder på stranden. Dagens logistik var igen lige så forvirrende som dagen i forvejen. Frejas frokostpakke blev sendt over på Sebbe Als, så besætningen på Freja måtte brokke sig, for at få sendt en ny. "Uden mad og drikke duer helten ikke". Pludselig kom der varm mad om bord på Freja – men med manglende bestik. Det var blevet sendt til Lindheim Sunds. Ak ja – hvad gør man så? Jo – fingrene er jo lige ved hånden... Optagelserne trak ud. På et tidspunkt blev Freja beordret tilbage til broen, hvor man måtte vente på, at de andre skibe blev færdige med optagelserne. Det blev en lang dag. Skibene var først retur i Rønbjerg Havn kl. 21.00.. Herefter var der Pizza til alle, hvorefter der kom et almindeligt opbrud. Nogle blev tilbage for at hjælpe med at få skibene op om mandagen, mens de fleste begyndte hjemrejsen.

Doddy

Sommertogt

Viggo har lavet en fin beretning fra Lundeberg og Sommertogt 2017.

Du kan læse mere her: [Sommertogt beretning](#)

[Læs om sommertogt - tryk her](#)

Kalender

Ud over ovenstående vedligeholdelse, + maling af Naust udvendig (igen, igen), ligger intet p.t. fast. Men mon ikke vi skal til Lundeberg, sejle sommertogt og måske/forhåbentlig genoplive "ungdomslejren".

Gert

Du modtager denne mail fordi du er medlem af Skibslauget Freja Byrding. Det er kun muligt at framelde sig denne mail ved udmeldelse af foreningen.

Med venlig hilsen
Skibslauget Freja Byrding

Har du problemer med at læse denne mail, så er du velkommen til at skrive til skum@frejabyrding.dk